

עפ"ת 64310/09/16 - ליאור לוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 64310-09-16 לוי נ' מדינת ישראל ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אמיר טובי
המערער	ליאור לוי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

מהות הערעור

1. בפניי ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו על ידי בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (כבוד השופטת כ' פאר-גינת) בתיק ת"ד 7440-01-12.

כתב האישום

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו גרימת נזק לרכוש או אדם, עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"); נהיגה בקלות ראש/רשלנות, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], השכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**") בקשר עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה; סטייה מנתיב, עבירה על תקנה 40(א) לתקנות התעבורה וחבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

3. בעובדות כתב האישום נאמר כי בתאריך 20.3.10 בשעה 21:00 נהג המערער ברכב פרטי בפרדס חנה מכיוון מרכז המושבה לכיוון דרך פיק"א, והתקרב לצומת עם רחוב גלעד.

אותה שעה בצומת הנ"ל, בשביל להולכי רגל שבצד הכביש, צעדה הולכת הרגל א' ל', ילידת שנת 1994.

המערער לא שם לב לדרך, רשלנותו/קלות ראשו מתבטאת בכך שסטה מנתיב נסיעתו שמאלה ללא הסבר

סביר תוך גרימת הפרעה וסיכון, ופגע בהולכת הרגל. כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל חבלות של ממש, נגרמו לה קרעים בריאות ובכבד ושברים בחוליות, באגן, בשוקיים ובזרוע.

פסק הדין של בית משפט קמא

4. בהכרעת דינו מיום 2.6.16, בה הרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ציין בית משפט קמא כי המחלוקת נסובה סביב אחריותו של המערער להתרחשות התאונה. בית משפט קמא דחה את גרסתו של המערער, לפיה התפרצה הולכת הרגל לכביש ועל מנת למנוע את הפגיעה בה הוא סטה עם רכבו שמאלה, אך לא הצליח למנוע את הפגיעה ורכבו נעצר בשיחים בצד הכביש.

הכרעת דינו של בית משפט קמא התבססה בעיקרה על דו"ח הבוחן, רס"ר ווהבי ג'האד (להלן: "**הבוחן**") ועדותו בבית המשפט. זאת, לאחר שנקבע כי עדותה של הולכת הרגל אינה יכולה לשפוך אור על הנסיבות בהן ארעה התאונה בשים לב לחלוף הזמן ולעובדה שלא עלה בידה לזכור את שקרה ביום האירוע.

5. בהתייחס לעדותו של יוסף איתי, חברו של המערער שנסע יחד עמו ביום האירוע, ציין בית משפט קמא כי זה לא מסר פרטים מהם ניתן להסיק מסקנות ברורות לגבי נסיבות התרחשות התאונה. אף שני העדים הניטראליים אשר נכחו בסמוך לזירת האירוע, גל קינן ואיתי כהן, לא ראו את אירוע התאונה ורק לאחר ששמעו רעש והביטו לאחור ראו את רכבו של המערער עומד באמצע השביל וילדה שוכבת על הכביש. בית משפט קמא הוסיף כי עדים אלה לא ידעו לומר היכן ארעה הפגיעה ועדותם אינה תורמת להבנת נסיבות אירוע התאונה וקביעת מיקום הפגיעה בהולכת הרגל.

6. כאמור, בית משפט קמא הרשיע את המערער בעיקר בהסתמך על דו"ח הבוחן אשר קבע כי בניגוד לגרסת המערער, הפגיעה בהולכת הרגל ארעה במדרכה ולא על הכביש. הבוחן קבע כי על פי הממצאים שנראו בשטח, איבד המערער את השליטה על הרכב, סטה שמאלה, עלה על המדרכה, בה צעדה אותה עת הולכת הרגל, ופגע בה.

הממצאים שהובילו את הבוחן למסקנתו זו כללו, בין היתר, סימני דחיפה ארוכים של הרכב על הכביש באורך של 27.2 מ' המעידים על איבוד השליטה ברכב ואינם מתיישבים עם טענת המערער כי הולכת הרגל חצתה את הכביש. צוין עוד, כי על פי הצבעת המערער, הולכת הרגל חצתה את הכביש משמאל לימין בחצייה קצרה שארכה על פי חישובי הבוחן פחות משנייה. עובדה זו אינה מתיישבת עם סימני הדחיפה הארוכים שנראו על הכביש. הבוחן הסביר כי סימני הדחיפה נוצרים על ידי צמיג הרכב שמסתובב ובו זמנית נדחף הצידה. בשונה מסימני בלימה, הרי שסימני הדחיפה מעידים על איבוד שליטה ברכב הגורם לגלגלי הרכב להידחף לצדדים. עוד הוסיף הבוחן, כי אינו יכול לקבוע בוודאות את מקום הפגיעה בהולכת הרגל. על פי מסלול הרכב שנראה על הכביש והסימנים שהשאיר עד הגעתו למדרכה ניתן לקבוע כי הפגיעה ארעה לקראת סיום עצירת הרכב.

7. בהתייחס לעדותו של המערער, ציין בית משפט קמא כי גרסתו לא הייתה אחידה. בהודעתו במשטרה (ת/3) ציין המערער כי פגע בהולכת הרגל קצת לפני שעלה על המדרכה. לעומת זאת, בחקירתו הראשית טען כי הפגיעה בהולכת הרגל ארעה במרכז הכביש וכי הבחין בה שנייה לפני שפגע בה. בחקירתו הנגדית טען המערער כי פגע בהולכת הרגל בנתיב הימני בו נסע וכי אף הבחין בה לראשונה בנתיב הימני. גרסה זו סותרת הן את גרסתו כפי שהיא עולה מהודעתו במשטרה, והן את הגרסה שמסר בחקירה הראשית לפיה סטה שמאלה ואז התנגש בהולכת הרגל.

זאת ועוד, טענתו של המערער כי בלם את רכבו בתגובה להתפרצותה של הולכת הרגל לכביש אינה מתיישבת עם ממצאי הבוחן לפיהם נראו על הכביש סימני דחיפה בלבד ולא סימני בלימה.

8. מטעם המערער הוגשה חוות דעתו של המומחה, דורון פורת (להלן: "**המומחה**") אשר קבע כי הפגיעה בהולכת הרגל התרחשה בכביש, בנתיב הימני בו נסע המערער ולא במדרכה, כפי שנטען בכתב האישום.

בית משפט קמא ציין כי המומחה בנה תרחיש אפשרי לתאונה על סמך עדותה של הולכת הרגל אשר כאמור לא זכרה את פרטי האירוע ואשר גרסתה אינה תואמת את עמדת התביעה ואת הממצאים במקום. המומחה הוסיף וקבע בחוות דעתו, כי הולכת הרגל הספיקה לחצות מרחק של 3 מ' בערך ונפגעה כאמור בנתיב הימני בכיוון נסיעתו של המערער. מסקנה זו אינה מתיישבת עם התרחשות התאונה שכן על פי ממצאי הבוחן עליהם לא חלק המומחה, רוחב הנתיב השמאלי בכיוון נסיעתו של המערער אליו ירדה הולכת הרגל הינו 6.60 מ'. אילו אכן הספיקה הולכת הרגל לחצות כ-3 מ' כפי שקבע המומחה, לא הייתה מתרחשת התאונה במקום אותו קבע, בנתיב הימני בכיוון נסיעתו של המערער.

בית משפט קמא הפנה לכך שהמומחה לא ערך ניסוי שדה ראיה, שהינו מרכיב חשוב המסייע להבנת נסיבות אירוע התאונה. בנוסף, ביקורו במקום נערך בשעות היום ולא בשעות הלילה בהן ארעה התאונה. בחוות דעתו הניח המומחה כי הולכת הרגל חצתה את הכביש בריצה קלה וזאת בניגוד לקביעת הבוחן ובניגוד לעדותה של הולכת הרגל שציינה כי לא מיהרה בהליכתה.

9. בסיכומו של דבר, דחה בית משפט קמא את ממצאיו של המומחה כפי שבאו לידי ביטוי בחוות דעתו, קבע כי גרסתו של המערער אינה אחידה ורצופת סתירות, ומנגד, דו"ח הבוחן היה מבוסס, מקצועי ומהימן. לפיכך, מצא להרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו.

10. בגזר דינו מיום 16.8.2016 הטיל בית משפט קמא על המערער פסילה בפועל מלהחזיק ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 11 חודשים; פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים; מאסר על תנאי למשך 5 חודשים לתקופה של שלוש שנים וקנס בסך 1,500 ₪.

תמצית טענות הצדדים בערעור

11. השגתו העיקרית של המערער על פסק דינו של בית משפט קמא נוגעת לכך שבית המשפט נמנע ממתן משקל כלשהו לעדותה של הנפגעת, שלא זו בלבד שהיא עדות מכרעת להבנת האירועים אלא שהיא שומטת את הקרקע מתחת לממצאי הבוחן. במה דברים אמורים? הסנגור הפנה לכך שהנפגעת ציינה שתי חלופות לנתיב בו הלכה, בדרך לביתה, עובר לתאונה. אף לא אחת מהדרכים אינה מתיישבת עם הנאמר בכתב האישום לגבי מיקום התאונה. נאמר כי גרסת הנפגעת מתיישבת עם דברי המערער לפיהם ארעה התאונה כאשר הנפגעת חצתה את הכביש בחוסר זהירות.

עוד הוסיף ב"כ המערער כי העד איתי יוסף חיזק את גרסת שולחו כאשר ציין כי הפגיעה בהולכת הרגל ארעה במהלך הנסיעה בכביש ולא על המדרכה. העד גל קינן אף הוא חיזק את גרסת המערער שעה שהעיד כי קודם היתה פגיעה ורק לאחר מכן סטייה של הרכב.

12. בהתייחס לדו"ח הבוחן, טען הסנגור כי המחלוקת עמו נוגעת למסקנה שהסיק ולא לממצאים שגילה בשטח, שכן אין חולק כי רכבו של המערער סטה מנתיב נסיעתו ובסופו של דבר עלה על השביל. אלא שהפגיעה אליבא דגרסת המערער ארעה בכביש עוד בטרם סטה הרכב ממסלולו. נטען כי הבוחן סרב להתייחס לאפשרות שהולכת הרגל נפגעה בהיותה במיקום אחר מזה שהניח. הנחתו נעשתה ככל הנראה בהתבסס על דברים שנאמרו בפניו על ידי גורמים עלומים בשטח, מבלי שנבחנה גרסתו של המערער וסבירותה.

בנוסף, טען המערער כי שגה בית משפט קמא כאשר דחה את מסקנות המומחה משום שאלו נסמכו על גרסתה של הנפגעת. בכך התעלם בית משפט קמא כליל מגרסת הנפגעת ולא נתן לה כל משקל.

13. המשיבה מצדה בקשה לדחות את הערעור בציינה כי אין חולק על כך שהמערער סטה שמאלה מנתיב נסיעתו לתוך הנתיב הנגדי ולאחר מכן עלה על המדרכה, ומכאן שמדובר בנהיגה פזיזה ורשלנית. עוד הוסיפה המשיבה כי אף אם הנפגעת לא היתה על המדרכה בשעת התאונה, הרי שאף על פי הצבעת המערער היא לא היתה בתוואי נסיעתו אלא בנתיב הנגדי ואלמלא איבד את השליטה על רכבו וסטה שמאלה הוא לא היה פוגע בה.

דין והכרעה

14. כתב האישום אינו מציין כי התאונה ארעה בשביל המיועד להולכי רגל. כל שנאמר הוא שהנפגעת צעדה בשביל להולי רגל וכי המערער לא שם לבו לדרך, סטה שמאלה מנתיב נסיעתו ופגע בה. אלא שבדו"ח הבוחן נקבע באופן מפורש כי רכבו של המערער סטה, איבד שליטה, עלה על המדרכה ופגע בהולכת הרגל מבלי שזו חצתה כלל את הכביש. בית משפט קמא קיבל ואימץ, כאמור, את ממצאיו של הבוחן.

15. טענתו העיקרית של המערער היא כי ממצא זה אינו עולה בקנה אחד עם עדותה של הנפגעת ועם מסלול

הליכתה וכי בית משפט קמא התעלם מעדותה לעניין זה.

אין בידי לקבל טענה זו. הולכת הרגל סיפרה בעדותה כי היתה בדרכה מהצופים חזרה לביתה וכי הגיעה מכיוון רחוב הגלעד ופנתה ימינה למרכז המושבה לכיוון ביתה. העדה שרטטה שתי דרכים (נ/1) כאשר באף אחת מהן היא לא מצויה בשביל שבצדו השמאלי של רחוב הגלעד. בהתאם למסלול הראשון המשוער, פנתה הנפגעת ימינה מרחוב הגלעד לכיוון מרכז המושבה. לדבריה, זו הדרך בה הלכה ביום התאונה (עמ' 11 שורה 26 לפרוטוקול). אלא שגרסה זו אינה אפשרית שכן לו הלכה הנפגעת במסלול זה, לא היה מתקיים מפגש בינה לבין רכב המערער והתאונה לא היתה מתרחשת כלל. לכן, בצדק קבע בית משפט קמא כי לא ניתן לסמוך על המיקום אותו ציינה הנפגעת באשר היא הדגישה, במהלך עדותה כמה פעמים, כי אינה זוכרת את פרטי האירוע ואת מנגנון הפגיעה בה.

16. המערער לעומת זאת ידע להצביע על המיקום בו פגע בהולכת הרגל. מהודעתו שנמסרה למשטרה, זמן קצר לאחר התאונה (ת/3), עולה כי הפגיעה בהולכת הרגל היתה בסמוך למדרכה בצדו השמאלי של הכביש בו נסע. המערער סימן על גבי התשריט ת/3 את מיקום הפגיעה התואם את הדברים אותם מסר בעדותו לפיהם "אני פגעתי בהולכת הרגל בקטע כביש קצת לפני שעליתי על המדרכה השמאלית ופגעתי בשיחים" (שורה 50 להודעת המערער ת/3).

17. המסקנה העולה מגרסתו המוקדמת של המערער כי הפגיעה בהולכת הרגל ארעה בנתיב הנגדי לנתיב נסיעתו. גם אם אתעלם ממסקנות הבוחן שפורטו בחוות דעתו, הרי שעל פי גרסת המערער המוקדמת, האחריות לאירוע התאונה רובצת במלואה לפתחו. גם אם אניח כי הולכת הרגל חצתה את הכביש משמאל לימין, ועשתה כן מצדו השמאלי של רחוב הגלעד, לא היתה כל סיבה לסטיית רכבו של המערער שמאלה זולת איבוד שליטה על הרכב. המערער ציין כי ראה את הולכת הרגל ממרחק רב. לא ברור לכן, מדוע הסיט את רכבו שמאלה עד למקום בו פגע בה. המסקנה המתבקשת היא כי המערער איבד שליטה על רכבו, סטה שמאלה ופגע בהולכת הרגל בהיותה בצדו השמאלי של כיוון נסיעתו. עובדה זו מתיישבת היטב עם ממצאי הבוחן, עליהם אין חולק, לפיהם לא נמצאו סימני בלימה על הכביש והסימנים היחידים שנמצאו היו סימני דחיפה באורך 27.2 מ'. אילו אכן פגע תחילה רכבו של המערער בהולכת הרגל ורק לאחר מכן סטה שמאלה, כפי שהעיד בבית המשפט, ניתן היה לצפות לסימני בלימה על הכביש. אלא שסימנים כאלה לא נמצאו. המערער טען בחקירתו כי משהבחין בהולכת הרגל בלם וסטה שמאלה (עמ' 38 לפרוטוקול). אלא שכאמור, סימני בלימה לא נמצאו על הכביש. מכאן מתבקשת המסקנה כי המערער איבד שליטה על רכבו, ועל כך יעידו סימני הדחיפה, סטה שמאלה, פגע בהולכת הרגל ונעצר בשיחים שבצד הכביש.

18. יודגש כי המערער טען לכל אורך הדרך כי לא ייתכן שפגע בהולכת הרגל בשביל המיועד להולכי רגל וכי זו ירדה לכביש ושם ארעה התאונה. גם אם אקבל את גרסתו זו, ואקבע כי הפגיעה התרחשה במיקום עליו הצביע בהודעתו במשטרה, עדיין לא היתה כל סיבה להימצאותו בנתיב השמאלי, המנוגד לכיוון נסיעתו. נקודת המפגש בין רכב המערער להולכת הרגל, אף לגרסת המערער, מלמדת כי עובר לפגיעה בה הוא

סטה עם רכבו שמאלה ללא כל סיבה ובכך גרם לפגיעה בה. די בכך על מנת לדחות את הערעור ככל שהוא מופנה להכרעת הדין.

19. אוסיף עוד כי אין בידי לקבל טענת המערער לגבי יתר העדים. אעיר בקצרה כי הדברים המיוחסים לעד גל קינן כאילו קודם היתה פגיעה ורק לאחר מכן סטייה של רכב המערער אינם עולים מעדותו כלל ועיקר. נהפוך הוא, עד זה סיפר "הסתכלתי אחורה ראיתי רכב שנוסע מהר מהכיוון השני, סוטה שמאלה ושמעתי בום והרכב נעצר על המדרכה" (שורה 24 עמ' 30 לפרוטוקול). יחד עם זאת, בהמשך חקירתו הנגדית ציין העד כי אינו יכול להתחייב לגבי סדר הדברים. לכן, בצדק קבע בית משפט קמא כי עדותו אינה יכולה לשפוך אור על נסיבות התרחשות התאונה.

הוא הדין לגבי עדותו של איתי כהן שלא היה בה כדי להבהיר את נסיבות התאונה.

אף חברו של המערער יוסף איתי, מי שהיה יחד עמו ברכב, לא ידע לספר פרטים מהם ניתן לדלות מידע לגבי מנגנון התאונה. העד לא יכול היה לספר אם רכבו של המערער סטה לפי שפגע בהולכת הרגל או לאחר מכן, שכן לדבריו היה עסוק בשקיות שהיו על רצפת הרכב ולא נתן לבו לכביש.

20. בית משפט קמא, דחה - ובצדק - את גרסתו של המערער שהועלתה בעדותו בפניו. לפי גרסה זו הפגיעה במתלוננת היתה בנתיב נסיעתו לאחר שזו התפרצה לכביש. לדבריו, רק משהבחין בה וניסה למנוע את התאונה הסיט את רכבו שמאלה. בית משפט קמא הצביע על הסתירה בין גרסתו זו של המערער לבין הגרסה מוקדמת אותה מסר בהודעתו במשטרה והוסיף כי הגרסה המאוחרת אינה מתיישבת אף עם ממצאי הבוחן, ועל כן ראה לדחות אותה. מסקנה זו מקובלת עליו מאותם טעמים אותם מנה בית משפט קמא.

21. סיכומו של דבר, גם אם התאונה לא ארעה בשביל המיועד להולכי רגל אלא בכביש במיקום עליו הצביע המערער בהודעתו במשטרה, הרי שמלוא האחריות להתרחשות התאונה מוטלת עליו. משסטה רכבו שמאלה ללא כל סיבה נראית לעין, ופגע תוך כדי כך בהולכת הרגל, הרי שנהג ברשלנות ובקלות ראש והוא נושא באחריות לתאונה ולתוצאותיה.

22. בחנתי את טענות המערער לגבי העונש שהוטל עליו ולא מצאתי מקום להתערב בו. הכלל לעניין זה הוא שערכאת הערעור תתערב בעונשים שהוטלו על ידי הערכאה הדיונית רק מקום שבו זו נכשלה בטעות או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים בדרך כלל בנסיבות דומות. (ראו: ע"פ 9545/09 ריואן עז אלדין נ' מדינת ישראל (24.3.10) והפסיקה המובאת שם).

לא מצאתי כי בענייננו חרג העונש שהוטל על המערער ממדיניות הענישה הנהוגה. לפיכך, אני דוחה אף את הערעור על גזר הדין.

23. סוף דבר - על יסוד מקבץ הנימוקים שפורטו לעיל, אני דוחה את הערעור על שני חלקיו.

ב"כ המשיבה יסור ללשכתי תוך 7 ימים לקבלת תיק החקירה מידי העוזרת המשפטית בלשכתי.

ניתן היום, י"א כסלו תשע"ז, 11 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.